

Zeven doorwaakte nachten

"Ik heb slaaptekort, want ik slaap te kort"

Sofiane Bussadia, 2017

Eerste nacht

Vannacht schrok ik wakker van 't helse geluid
van glas in het voorhuis, dus ik ging eruit.

De ruit was verbrijzeld en ik was verbijsterd:
wie had mij met welk oogmerk geteisterd?

Ik tastte de vloer af, op zoek naar een steen
doch waar ik ook zocht, ik vond er niet een.

Wie had getracht mijn nacht te bederven?
Ging er geen teken schuil tussen de scherven?

Tot ik besepte dat de waaier van puin
niet in de kamer lag, maar juist in de tuin.

En daar, tussen de rozen, ademde zwaar
de marmeren boeddha van het dressoir.

Ik verstijfde, dorst geen kik meer te uiten:
de 'steen' was geworpen van binnen naar buiten!

Ik draaide me om, de lamp deed ik aan.
Ik greep naar een lichtkroon, daar kon ik mee slaan.

Met het ding in de aanslag heb ik vannacht
tot de zonsopgang op de dader gewacht.

Ik rapporteerde, maar de staat zag geen zaak:
het huis toonde immers geen sporen van braak.

En daar niemand anders hier woonde dan ik,
kwam ik zagezegd vrij met de schrik,

als had ik tijdens het slapen gewandeld, en
de daad bij de droom gevoegd, dus zelf gehandeld.

Heb ik vannacht met de paaskandelaar
op mezelf gewacht, de slaapwandelaar?

Had ik een droom, waar ik -eenmaal ontwaakt-
bij vol bewustzijn in verzeild was geraakt;

waar ik blootsvoets door de scherven schrijd
van een waan waaruit ik net was bevrijd?

Het zijn vragen die ik beantwoorden moet later
volgens het plan van aanpak, van mijn psychiater.

Tweede nacht

Vanochtend trok ik langs elektronicazaken
op zoek naar een oog om het huis te bewaken.

De winkelbediende, met gehavikte tronie
wees op een Premium, van het oosterse Sony.

De installatie zou een paar uren vergen;
dan kon niemand mij nog ongezien tergen.

Een monteur werd gestuurd om mij te ontlasten,
een aardige geste, maar ik houd niet van gasten.

Het vredige voorhuis werd door de werkman onteerd;
pas laat op de middag was het oog gemonteerd,

nauwelijks zichtbaar, in een sleufgoot verborgen,
met de ooglens geopend, van avond tot morgen.

Ik plaatste een scherm in de buik van de woning
en bracht alles in stelling voor de eerste vertoning:

jenever, kinine, bessensiroop,
als was ik bezoeker van een thuisbioscoop.

Tot in het donkerste holst van de nacht
heb ik geduldig op een verschijning gewacht.

Mijn ogen werden langzaam aan zwaar.
Bewoog daar de boeddha op het dressoir?

Was het verbeelding? Een beeld kan niet liegen.
Deze nacht liet ik mij niet weer bedriegen!

De marmeren monnik kwam langzaam tot leven
en als door een duivelse wanhoop gedreven

dook hij -in blinde paniek- maar bekwaam,
als een oosterse krijger dwars door het raam.

Ik schoot wakker: het licht deed ik aan.
ik stond in het voorhuis: wat had ik gedaan?

Ik wierp een vluchtige blik in de tuin
en zag hem daar liggen, tussen het puin:

in een waaier van glas en blikjes gin-tonic
lag in het rozenrood de grijnzende monnik.

Derde nacht

Vandaag ben ik gelukkig weer helder van geest.
Ik ben in de ban van de boeddha geweest

en heb me daarbij een verschijning verbeeld;
die door de camera niet wordt gedeeld.

De opname scheidt de feiten van dromen
en heeft mijn opname daarmee voorkomen.

Ik b n niet gek, ik was wat verward;
vandaag is het tijd voor een montere start.

Bij 't kriecken van de dageraad ga ik op pad,
ergens heeft het einddoel zijn post al gevat.

De slaap nog in de ogen, schijnen mij
het eerste uur de straten zo vrij.

Mijn afdelingsleider kruisigt mijn baan.
Ik groet, en verbaasd kijkt hij me aan.

Mij had hij duidelijk hier niet verwacht;
misschien vindt hij het zelfs ietwat verdacht,

dat hij me aantreft, in een betere buurt
waar men huizen koopt en deze niet huurt.

Als plots: niet weer! Gerinkel van glas.
Ik ren weg en hinkel, zijg neer in het gras.

De straatlantaarns floepen nu aan.
Ik kijk om me heen: wat heb ik gedaan?

De afdelingsleider komt op me af:
een regimentspaard, snuivend, in draf.

Hij schreeuwt, juist als ik wil groeten;
"Jij bent ontslagen! Hier zal je voor boeten.

De autoschade, ga je volledig betalen.
En deze hier, die kun je gaan halen!"

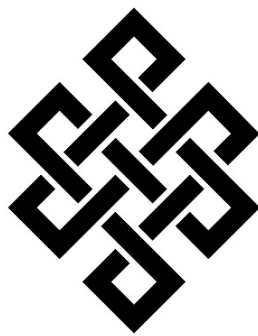
Als een nazaat van Woellke stoot hij met kracht
de marmeren boeddha in de donkere nacht.

De monnik stort neer, in talloze stukken.
Ik probeer weer te slapen. Ooit moet het toch lukken?

Verde nacht

In een rag van stilte heeft de nacht mij gesponnen.
De minuten die stroomden zijn alle geronnen.

Mijn ogen willen in de spiegel niet kijken.
Zie ons daar liggen: twee roerloze lijken.

Mijn hand voelt een strakke, koude wang.
Ik ben op mijn hoede, ik ben niet bang.

Het zwaailicht-geflonker neemt af in kracht;
de kamer is donker, zwart als de nacht.

Met de ogen geopend lig ik in dit duister;
mijn geest is wakker, en ik luister.

De gordijnen aadmen op en neer,
ik heb geen lichaam en geen zwaarte meer.

Rondom: de lege stad met stenen,
't eind heeft nimmer zo nabij geschenen.

Boven: de lege lucht met sterren.
de oerknal klonk nimmer van zo verre.

Dan schramt de nacht en gaat verloren
door wat ik niet had willen horen:

miljarden uiterst kleine remmen:
het zijn der krekels stroeve stemmen.

Er is geen nacht oneindig; geen stilte stil.
Dankzij de stilte hoort men de gil,

die anders door het leven was gesmoord.
Ik had het liever niet gehoord:

het geluid van een jonge deerne in nood;
de aankondiging van een vroege dood.

Drie boeddha's zitten voor het raam;
ze horen, zien en zeggen niets tesaam.

Ik ben blind, nietszeggend en wil niets horen;
ik maak me klein, bedek mijn oren.

De vrouw is nu gestopt met schreeuwen.
Ik sluit mijn ogen en slaap drie eeuwen.

Vijfde nacht

Vrijdagavond: ik ga stappen!
Een uil kan ik ook bij daglicht knappen.

Ik oog rijzig, slank en in het goede licht
heb ik een woest, aantrekkelijk gezicht.

Ik groet de barman, zeg dat ik dorst heb.
Hij kijkt me aan alsof ik gemorst heb

op zijn zijden Corneliani-kostuum.
Hij ontvangt mijn excuses, zij het postuum.

De knal uit mijn vuist laat de glazenkast trillen.
Ik vroeg hem toch niet om mijn honger te stillen?

Mensen, roep ik, waar zijn we mee bezig?
Is de vrouw van de eigenaar hier ook aanwezig?

Warempel: daar komt ze uit de keuken naar binnen.
Keer weder, Lot, snel. Je zou maar beter beginnen.

Heeft u wel eens van de zandbaars gehoord?
Een spuuglelijke vis; ik heb er net een vermoord.

En wie hebben we daar? Zie ik het goed?
Een Madonna in bananenblad en walvisbloed.

Deze bloem kan ik met de blote hand aan.
Een kwestie van knijpen, het is al gedaan.

De vriend van de deerne stormt op me af.
Weer word ik gestoord! Hij verdient straf!

Alles ligt vast. Eigenrichting bestaat niet.
Mij verantwoordelijk houden dat gaat niet.

Ik druk de weduwnaar tegen de muur,
plant mijn vuist in zijn rug en ik vuur.

Wie volgt? De volgende? Wie dient zich aan?
Plots zie ik de boeddha recht voor me staan.

Hij sist me toe, in duizenden tongen.
Ik kom tot bedaren, ben weer die jongen,

die woelt en die draait en de slaap maar niet vat.
Ik wil terug in mijn moeder, als de idioot in het bad.

Zesde nacht

Vannacht schrok ik wakker van 't helse geluid
van glas in het voorhuis, dus ik ging eruit.

De schreden alert op het knersen der treden,
bewoog ik mijn lichaam steels naar beneden.

Ik stakte- het portaal binnen geslopen.
De deur van de kamer stond wagenwijd open.

En hoor: een gerucht. Het licht ging ook aan.
Ik greep naar een voorwerp. Daar kon ik mee slaan.

In een marmeren spiegel op de commode geplaatst
werd 't silhouet van de dader helder weerkaatst.

Iets stond achter de deur, wachtte me op.
Met een voorwerp geheven, hoog boven de kop.

Als ík nu die kwelgeest met een list naar de trap lok
en hem dan overmeester, van achter de kapstok?

Ik wikte en woog, nam een ander besluit.
Beter sloop ik zachtjes het vervloekte huis uit.

Het voorkamerraam bood een veel beter zicht:
en zou de vijand verraden, vol in het licht.

Ik kroop over het gaanpad, toen dwars door de tuin;
ik schaafde mijn knieën aan de waaier van puin,

wierp een blik door het raam. Daar zag ik mij staan.
Met een kroon in de aanslag, klaar om te slaan.

Ik kreunde en zeeg in het rozenbed neer.
Hoe kon ik dit te rijmen? Ik wist het niet meer.

Ik werd bronstig van angst, en bluste mijn lusten
dacht aan duizend één lippen die te rusten me kusten.

Nog een paar uurtjes waken; dan is het morgen.
De apotheose, daar zal ik voor zorgen.

Zie mij daar waken: een fiere garoeda.
Zie mij hier slapen: een beate boeddha.

In een waaier van puin en blikjes gin-tonic,
ligt in het rozenrood de grijnzende monnik.

Laatste nacht

De gebroken nachten eisen hun tol:
het voorhuis ligt open, met glasscherven vol.

De schade heb ik elektronisch gemeld;
vervolgens heb ik een fitter gebeld.

De nieuwe ruiten worden vandaag nog gezet;
de glasfitter komt er speciaal voor uit bed.

Hij belt aan, juist als ik behaaglijk in bad zit,
komt binnen en vraagt gejaagd waar het gat zit.

Ik wijs naar boven met een vage spot,
alsof hij getikt is, en doe de deur weer op slot.

Ik wijs de fitter de weg naar de kamer,
die haast bewerkt lijkt met een pneumatische hamer.

Waar is het gat, roept hij nu luid.
Kijk dan toch, schreeuw ik het uit.

-Maar die ruit is intact, ik ben toch niet gek?
-Je bent niet goed bij je hoofd. Ga heen en verrek!

Een agent komt de kamer in lopen:
"Ik hoorde geschreeuw en de deur stond wijd open.

De burens onder en boven hebben geklaagd
en bij de politie om actie gevraagd."

Plots zwijgt hij, als is hij verdoofd
en tast kermend met zijn hand naar het hoofd.

De hand kleurt vol-rood, de agent zijgt ineen;
ik monster de boeddha: mijn wapen van steen.

Ik zie mijzelf weerspiegeld in 't glas:
de fiere strijder, die ik vroeger ook was.

Het wordt tijd om te vluchten: ze komen eraan.
Ik zie maar één uitweg waarlangs ik kan gaan:

vol overtuiging, beheerst en bekwaam
werp ik mijn lichaam dwars door het raam.

Vandalen met scooters die de parking ontrieven
zien een oosterse krijger het luchtruim doorklieven.

Colofon:

Met innige dank en oprechte excuses aan Gerrit
Achterberg, Nick Cave, Louis Couperus en M. Vasalis
voor het schaamteloos samplen. Ik lijk wel een echte
boef!

